

Utbildningsplan för Broby Höstterminen 2024

Utbildningsplan för Friluftsförskolor

Mål och metoder

Vi arbetar efter våra styrdokument; skolagen samt Lpfö 18, Läroplan för förskolan. Vi fokuserar på våra 7 rubriker, Självständighet och Identitet, Socialt samspel, Motorisk förmåga, Språk och kommunikation, Matematik, Naturvetenskap och teknik samt Kreativitet och fantasi. Vår verksamhet inom Friluftsförskolor innehåller såväl övergripande och gemensamma mål som förskolespecifika.

Övergripande och gemensamt för alla Friluftsförskolor är att

Förskolan skall vara Trygg, Rolig och Lärorik!

Vår strävan är att ge barnen många och rika tillfällen - planerade och spontana undervisningstillfällen i olika miljöer med naturen och uteverksamheten som bas. Vår metod är att arbeta med utomhus- och naturpedagogik och därigenom utgöra ett komplement till barnens övriga tid och liv.

Friluftsförskolors utomhus- och naturpedagogik

Med Veda & Barke i Naturen

Veda och Barke är med barnen under alla år på Friluftsförskolor och följer barnen i de olika grupperna Upptäckare - yngsta barnen, Utforskare och Äventyrare - äldsta barnen.

Året om går barnen till skogen och/ eller vistas ute i naturen.

Vintertid är det skidskola- Veda & Barke på skidor, och skridskoskola-

Veda & Barke på skridskor för de äldre barnen. Äventyrarna har alltid den verksamheten och de äldsta Utforskarna enligt vår öva-, pröva-, läraplan.

Vi uppmuntrar alla barn som vill och har skidor att åka i närmiljön när snön finns.

Friluftsförskolor har en gemensam "Grön tråd" när vi vistas ute men ledorden är Trygg, Roligt och Lärorikt då väder och säkerhet styr omfattningen. Vårt dokument 1:f "Friluftsförskolor Övar-prövar och lär med utomhuspedagogiken" beskriver hur vi arbetar med vår Lpfö 18 och använder utomhuspedagogiken som metod i arbetet tillsammans med barnen.

Vi eftersträvar att kontinuerligt äta och laga mat på utflyktsplatsen eller gården.

I huvudsak sker vilan ute och de barn som sover, sover i våra vindskydd på förskolans gård och/ eller på utflyktsplatsen.

Äventyrarna har "Hitta Vilse" (Civilförsvaret) under såväl den varma som kalla årstiden.

Verksamheten varierar med barnets ålder och mognad samt förskolans geografiska förutsättningar.

Övrigt vi anser är viktigt med vår verksamhet...

Barnen skaffar sig erfarenheter av sin omgivning genom egna sinnesupplevelser.

Genom att lukta, känna, lyssna, titta och jämföra bildar sig barnen uppfattning och får nya begrepp om olika föremål, tid, händelser med mera.

Upplevelserna leder till resonemang kring olika företeelser och stimulerar till fortsatta undersökningar och upptäckter.

Upptäckterna leder till nyfikenhet, samtal och frågor om hur och varför, olikheter och likheter blir naturliga.

Vi lär oss matematiska begrepp genom att jämföra, sortera, mäta, och räkna.

Språket tränar vi genom dagliga samtal och med lek, drama, sång, sagor samt ramsor.

I skogen, på gården och ängen finns obegränsade tillfällen att träna motoriken -att gå, klättra, springa, balansera, åla, krypa, hoppa, sparka boll blir självklarheter. När vi samlar småkryp och växter, knyter rep, sorterar och packar i och ur ryggsäck tränar vi förutom finmotorik även koordination, koncentration och uthållighet.

Med naturen som inspirationskälla utforskar vi färg och form, hur olika material ser ut och känns, vad man kan använda dem till och så vidare.

Att göra vattenfärg av blåbär, måla på snö, stenar och pinnar är roligt, spännande och inspirerande inläringstillfällen.

I leken bearbetar barnen händelser och upplevelser, skapar erfarenheter av kommunikation, turtagning med mera.

Leken är grunden för att träna socialt samspel!

Avslutningsvis...

Vår inriktning månar om barnens välmående och hälsa och vi lägger därmed stor vikt vid att under trevliga former servera barnen bra och näringsriktig mat enligt Livsmedelverkets riktlinjer gällande mat för barn i förskolan.

Välkommen till ett nytt läsår hos oss på Broby!

Broby ligger i Erikslund i utkanten på Stolpaskogen. Skogen erbjuder oss stor variation på lärmiljön och ger nya erfarenheter var dag. Vi går till skogen tre dagar i veckan och vi har också en stor skogsdal på vår förskolegård som vi använder flitigt.

Öppettider på förskolan

Broby öppnar kl. 07.30 varje morgon. Vi tar emot barnen ute på gården och hälsar varje barn välkommen. Barnen är klädda för utevistelse efter väder när de kommer till förskolan. Tänk på att ta på barnen regnkläder om det är blött ute och ett mellanlager om det är kallt ute. Vi önskar att barnen alltid är klädda i långbyxor och långärmat som skydd mot sol, bett och skrapsår.

Årets skogsdagar är måndagar, tisdagar och torsdagar, vi lämnar gården klockan 9.00.

Frukt serveras vid niotiden. När vi går till skogen har vi verksamhet i respektive barngrupp. På onsdagar och fredagar har vi gemensamma storsamlingar med Grön Flagg- och Barnkonventionsutbildning blandat med lek- och sångsamlingar och därefter aktiviteter på gården.

Lunchen serveras kl. 11.00 och följs av läsvila eller sovvila i vindskyddet. Efter vilan är det lugn lek på gården, utflyktsplatsen eller inne vintertid.

Mellanmål serveras kl. 14.00.

För de barn som är kvar efter 16.30 serverar vi frukt. Broby stänger klockan 17.

Måltider

Maten kommer färdiglagad och varm till oss från restaurang Brasserie Maison och lagas enligt Livsmedelsverkets rekommendationer om mat för yngre barn.

30-40 % av den mat som serveras är ekologisk. Vi serverar alltid ekologiska, naturella mejeriprodukter och ekologiska bananer. Vi strävar efter att servera svenska äpplen i så stor utsträckning som möjligt och säsongsbaserade grönsaker.

I samband med matallergier, allergier eller sjukdomar som kräver medicinering behöver vi läkarintyg och eventuellt handlingsplan kring rutiner.

Vi är en nötfri förskola.

Kontaktuppgifter:

Telefon till förskolan 079-341 62 74

Hemsida: www.friluftsforuskolor.se

Mail: broby@friluftsforuskolor.se

Frilufts Föruskolors kontor i Hässelby: 08-471 99 44

Vi finns även på sociala medier Instagram och Facebook. Följ oss gärna!

Rektor: Pia Åberg kontaktas på telefon: 070-230 09 09 eller via e-post:

pia@friluftsforuskolor.se

Rektor ansvarar för två enheter, Broby och Lunden med jämn fördelning mellan föruskolorna.

Klagomålshandtering

Vi önskar i första hand att ni tar upp synpunkter och klagomål direkt med personal eller rektor på föruskolan. Handtering av klagomål ska göras så nära barnen som möjligt. Känner ni ej er lyssnade på i samband med era funderingar kan ni använda formulär som finns i varje hall för att skicka vidare frågan till vd/ledningsgrupp för Frilufts Föruskolor eller vända er till Täby Kommun via kommunens hemsida.

Sjuk och ledighetsanmälan

Vi önskar att ni gör ledighetsanmälan före kl. 14.00 dagen innan ledighet så att vi kan planera nästa dags aktiviteter och maten på bästa sätt.

Sjukanmälan görs före kl. 7.00 på morgonen direkt i Förskoleappen.

Ring förskolan och rådfråga innan ni lämnar om ni är osäkra på om ert barn/era barn kan delta i förskoleverksamheten. Vi följer Folkhälsomyndighetens riktlinjer angående sjukfrånvaro och återgång till förskolan.

Förskoleappen

För att vi ska ha era korrekta kontaktuppgifter vill vi att ni uppdaterar dem på Förskoleappen vid ändringar. I appen lägger ni också in barnens schematider. Schematiden är en ramtid som motsvarar vårdnadshavarnas arbetstid plus restid. Det är även uppskattat om ni lämnar uppgifter om andra kontaktpersoner eller sådant som är bra för oss att veta angående era barn.

Meddela alltid någon av pedagogerna om någon annan än förälder hämtar barnet på förskolan. Är vi osäkra eller något är oklart ringer vi alltid er innan vi lämnar ut barnet. Det är viktigt att ni regelbundet tittar på barnens hyllor och läser gruppernas veckobrev i Förskoleappen så att ni inte missar viktig information.

Höstens grupper och pedagoger

Under höstterminen skolar vi in åtta nya barn hos Utforskarna och Upptäckarna. Totala barnantalet på Broby kommer vara 40 barn på hösten. Äventyrarna är sexton barn vid uppstart med barn födda 2019 och 2020 tillsammans med Anna och Asana båda barnskötare. Utforskarna är 14 barn födda 2020 och 2021 tillsammans med Marit och Malin båda förskollärare. Malin kommer gå på föräldraledighet tidig höst. Upptäckarna blir 10 barn födda 2022 och 2023 tillsammans med Dunia och Åsa, båda barnskötare. Åsa är från september tjänstledig för förskollärostudier. Vi har anställt Camilla som vikarie på hennes tjänst.

Vi har två pedagoger som är föräldralediga. Elin förskollärare har planerat återkomst efter föräldraledighet i november och Jenny barnskötare i januari.

Utveckling inom Frilufts Förskolor och våra miljömål

Gemensamt för alla Frilufts Förskolor är att *förskolan skall vara Trygg, Rolig och Lärorik!*

Tillsammans med Veda och Barke kommer barnen få öva-pröva-lära med naturpedagogiken. Förskolans uppdrag står skrivet som en del av skollagen men har också en egen läroplan, Läroplan för förskolan - Lpfö18.

Frilufts Förskolor har ett grundläggande hållbarhetstänk i enlighet med Grön Flagg. Social, Ekologisk och Ekonomisk hållbarhet är de tre aspekterna som beaktas i alla beslut och som vi förhåller oss till. Från utbildningen med barnen i källsortering och kompisskap till personalens arbetsmiljö och transportkedjor för inköp.

Inom hela företaget Frilufts Förskolor har vi ett gemensamt utvecklingsmål som under läsåret kommer att genomsyra verksamheten i form av kurser för pedagogerna och ännu fler kvalitativa utvistelser för barnen. Vi vill utveckla vår utomhus- och naturpedagogik på så vis att alla pedagoger känner sig förtrogna med att undervisa utomhus. Brobys pedagoger är välutbildade i naturpedagogik så vårt mål är att nya vikarier som kommer in under hösten snabbt ska kunna delta i den planerade undervisningen och också visa engagemang och vilja till att utföra spontan undervisning.

Brobys pedagogiska mål och planering

I tidigare analyser av utbildningen har vi sett behov av att utveckla undervisningen i matematik och har därför påbörjat kvalitetsarbetet mot rika matematiska miljöer och tydligt formulerade utbildningsmål. Alla grupper fokuserar läsårets mål mot didaktisk matematik. Målen är skrivna under rubriker som är kopplade till läroplan för förskolan och vi planerar och utvecklar matematikundervisningen i vår naturpedagogik.

Under läsåret 24-25 har vi valt att fokusera på ämnet matematik i samtliga av våra rubriker som en del av vårt systematiska kvalitetsarbete och utveckla vår undervisning. Vi har valt att använda oss av Bishops matematiska aktivitet och dess sex rubriker som är; Att leka, Förklara, Lokalisera, Designa, Mäta och Räkna.

Pedagogisk dokumentation

Pedagogisk dokumentation är ett arbetssätt som handlar om att bli medveten om barnens lärande och därefter utveckla utbildningen i förskolan tillsammans med barnen. Vi utgår från det som intresserar barnen och det som sker i barngruppens pågående lärande.

Äventyrarnas grupp mål

Under hösten kommer vi att arbeta i projekt. Projekten kommer att ske enskilt i Äventyrargruppen men det kommer även att genomföras gemensamma projekt på förskolan. Projekten kommer att löpa under en till fyra veckor. Genom dessa kommer barnen att kunna fokusera på ett ämne åt gången och därmed kunna fördjupa sig inom ämnet i projektet. Genom projektarbetet kommer barnen att på ett tydligt sätt kunna få den utbildning som styrdokument och läroplan kräver.

Självständighet och identitet

Inför hösten kommer vi att arbeta aktivt för att skapa en trygg och välfungerande Äventyrargrupp där barnen visar hänsyn, respekt och ansvarstagande gentemot sig själva och varandra. Vi vill ge utrymme för ett inkluderande klimat i samtal, lek och regler. Vidare är vår förhoppning att vi genom gemensamma samarbetslekar ge barnen möjlighet att medverka och utforma regler som samtliga behöver följa för att leken ska kunna genomföras. Vi vill även ge utrymme att utveckla barnens förmåga att förklara sina känslor och tankar i vardagen. Genom detta får barnen möjlighet att se varandras värde och känna trygghet i sig själva men även få vetskap kring sina egna och andras gränser.

Målet med arbetet är att ge barnen förutsättningar för att kunna formalisera gemensamma regler samt kunna erkänna och följa reglerna som vi tillsammans har satt upp.

Språk och kommunikation

Genom språkutvecklande arbetssätt vill vi ge barnen bredare och mer varierat ordförråd där de kan beskriva och förstå fenomen i vår omvärld, litteratur och media genom att förklara, motivera och resonera. Vi vill ge barnen möjlighet att våga uttrycka sig inför varandra samt ge varandra talutrymme i gruppen. Genom att aktivt arbeta kring kapitelböcker är vår förhoppning är att barnen kommer utveckla sitt ordförråd och läsförståelse genom reflektioner och återberättelser kring de olika sagor vi läser.

Målet är att ge barnen redskap och ordförråd för att kunna beskriva, förklara, motivera och resonera kring fenomen i fantasin men även i vår omvärld.

Naturvetenskap/Teknik

Vi vill inom naturkunskap och teknik skapa medvetenhet och förståelse kring naturens samband och kretslopp. Vi vill ge barnen möjlighet att utveckla och kunna förklara kring biologisk mångfald, hållbar utveckling och människans påverkan på naturen. Vi vill skapa medvetenhet kring naturens skiftningar under året där barnens utforskande av naturens rum blir centralt. Genom vårt gemensamma vattenprojekt är vår förhoppning att barnen själva ska finna nyfikenhet kring naturkunskap genom reflektion, experiment, skapande och utforskande av vår närmiljö.

Målet är att ge barnen grundläggande kunskap och genom denna kunna förklara, reflektera samt prova olika lösningar inom ämnet.

Socialt samspel

Genom att uppmuntra barnen till inflytande i vardagen på förskolan vill vi skapa trygghet och gemenskap hos Äventyrarna. Vi vill ge barnen förmågan att fungera enskilt och i grupp där de kan samarbeta och hantera konflikter som uppstår i vardagen på förskolan. Genom att skapa förutsättningar för en öppen kommunikation och reflektion där vi sätter ord på känslor, enskilda ramar, gemensamma regler samt rättigheter och skyldigheter vill vi ge utrymme för barnen att växa som grupp men även som enskilda personer.

Vårt mål är att barnen ska kunna utforma och medverka i lekar och spel där vi gemensamt följer och skapar regler tillsammans men även kunna förklara för varandra vilka de sociala ramarna för oss själva och gruppen är.

Kreativitet och Fantasi

Genom sagor, sånger, skogsvandringar och äventyr vill vi ge barnen nyfikenhet, kreativitet och lust att leka och lära. Vi vill genom vår högläsning ge barnen förmågan att föreställa sig sin omvärld men även fantasins värld. I leken och skapandet vill vi ge förutsättningar för barnen att utveckla sin kreativitet samt förståelse för färg och form. Genom design/skapande vill vi ge möjlighet att utveckla fantasin samt den matematiska förmågan för att bygga med klossar och lego men även i byggnadsverk med naturmaterial i skog och på vår gård.

Målet är att ge barnen förmågan att designa och lokalisera för att kunna skapa och utforma reella objekt i verkligheten men även utforma bilder ur deras fantasi.

Mototisk förmåga

Då vi är en Friluftsförskola med inriktning på naturpedagogik kommer grovmotoriken att utmanas naturligt för barnen. I naturen ger vi möjlighet att utveckla barnens begreppsförmåga kring distans, höjd och längd då vi hoppar, kryper, springer, vandrar och klättrar. Barnen får även möjlighet att utveckla sin koordinationsförmåga men även förståelsen kring att ta hand om sin kropp genom rörelse.

Finmotoriken utmanas i skapandet, när vi övar på att klippa, skriva och tälja.

Målet är att ge barnen möjlighet att kunna mäta hur mycket de själva klarar av fysiskt men även distans i förhållande till sig själva och de objekt de förhåller sig till i naturen.

Utforskarnas gruppmål

Självständighet och identitet

Målet för Utforskarna är att gemensamt skapa lekregler och förhållningssätt som alla barn kan förstå och vill följa när de skapat förståeliga regler tillsammans.

Dagliga rutiner och tydlighet i pedagogiken ökar barnens trygghet och ger utrymme till självständighet.

Språk och kommunikation

Vi ger barnen matematiska begrepp genom samtal/sagor/sånger, rim/ramsor och instruktioner vid olika tillfällen under dagen. Barnen tillägnar sig fler ord, tränar kommunikation/ argumentation, när de får samtala, lyssna, uppmärksamma och öva turtagning. På detta sätt vill vi öka barnens matematiska medvetenhet.

Naturvetenskap och teknik

Utforskarna ska få vara med och uppleva vattnets krafter i form av tex. vattenhjul som ger oss energi och vattnets olika kemiska former för att skapa förståelse för vattnets kretslopp. Målet är att genom att använda den egna kroppen som mätinstrument, att jämföra och sortera ska barnen lära sig några enkla matematiska begrepp.

Socialt samspel

Lek består av koder och skapande av gemensamma regler som ändras och byggs på vartefter leken fortgår. Målet för Utforskarna är att ritualisera regler, dvs. kunna gissa, förmoda, uppskatta, förutsäga leken och vara delaktiga aktiva lekare självständigt eller med stöd av pedagogen.

Motorisk förmåga

Vi kommer under hösten ge barnen många tillfällen att utveckla koordinationsförmågan och de motoriska färdigheterna. Vi kommer utmana barnen i att få kroppslig förståelse för våg och balans när vi använder kroppen som mätinstrument. Målet är att Utforskarna ska få förståelse för lokalisering i förhållande till sin omgivning i de olika miljöer vi rör oss i.

Kreativitet och fantasi

Utforskarna kommer ges möjlighet att skapa med ofärdigt material, att se och skapa egna mönster, färger, former. När vi sätter ord och begrepp på vad barnen gör får barnen en utökad förståelse för att det är matematik vi arbetar med.

Upptäckarnas gruppmål

Genom dokumentationen ser vi varje barns behov och förmågor som vi sedan kan utmana, stödja och stimulera. När vi sedan arbetar med och följer upp formulerade mål leder det till alla barns möjlighet till gemenskap i gruppen efter sina förutsättningar.

Självständighet och identitet: regler

Vi vill genom leken skapa förutsättningar för Upptäckarna att förstå givna och uttalade regler. Regler skapar tydliga rutiner för vardagliga aktiviteter och skapar trygghet. Utifrån trygghet skapar vi lust att leka och lära som därav ger utveckling inom självständighet och identitet och förstå dagens upplägg. I leken är trygghet grunden till att utforska regler och förhållanden till varandra. Vi vill ge varje barn förutsättningar att utveckla förmågan att fungera enskilt och i grupp, samarbeta, hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt att ta ansvar för gemensamma regler. I leken får barnen möjlighet att imitera, fantisera och bearbeta intryck och leken ger stimulans för fantasi och inlevelse.

Språk och kommunikation: förklara

Målet för Upptäckarna är att de ska få tid, rum och ro att utveckla sin kommunikativa kompetens. I tal och gester vill vi att barnen ska med rätt förutsättningar våga utforska hur deras resonemang lyfts och tas till vara på. Genom de matematiska aktiviteterna

klassificering och kategorisering vill vi ge barnen möjlighet att formulera sina tankar. Vi vill med hjälp av ordet förklara skapa möjlighet för barnen att uttrycka sig i olika former. Vi vill bjuda in barnen i att ge förklaringar, verbala, med bilder, med objekt eller med gester.

Naturvetenskap och teknik: mäta och räkna

Upptäckarna kommer ges möjligheter att jämföra objekt och sätta föremål i ordning. Med att räkna vill vi utmana barnen i att utveckla uppfattningen om tal genom att antal, räkneord och symboler. Vi kommer jobba med Gerd Strandbergs naturmaterial som på ett roligt och lustfyllt sätt ger barnen möjlighet att utforska naturvetenskap, teknik samt matematik i vardagen med uppdrag och gemensamma lekar.

Socialt samspel: leka

I leken utvecklar barn sociala koder och får nya utmaningar som stimulerar deras tankar, inlärd kunskaper och föreställningar. Tillsammans skapar barn gemensamma begrepp. Målet för Upptäckarna är att de får en positiv känsla för gruppsamhörigheten och får förståelse för att de har en roll i gruppen där de kan leka med alla.

Motorisk förmåga: Lokalisera

Genom att utmana och stödja barnen i att lokalisera vill vi ge barnen förutsättningar att förstå deras kroppsliga läge till vår rumsliga omvärld. Genom att undersöka olika lägen med kroppen samt föremål kan barnen sätta sig in i att förstå och orientera sig i rummet. Vi vill även att barnen ska få möjlighet att utveckla sin motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för hur viktigt det är att ta hand om sin hälsa och sitt välbefinnande genom utflykter, olika aktiviteter, experiment, samt ge barnen tid att aktivt testa sina nya kunskaper.

Kreativitet och fantasi: designa

Med det centrala ordet Designa inom kreativitet och fantasi vill vi ge barnen möjlighet att skapa och uttrycka sig genom bild och form. Vi vill ge barnen förutsättningarna att förstå att utifrån konkreta föremål eller idéer skapa möjlighet att undersöka, uttrycka och identifiera olika former och symboler. Vi vill även ge barnen möjlighet att uppleva, gestalta och kommunicera med sin omvärld genom olika estetiska uttrycksformer så som bild, form, drama, rörelse, sång, musik och dans.

Gemensamma mål på Broby

Plan mot diskriminering och kränkande behandling och aktivt jämställdhetsarbete

I vår plan mot diskriminering och kränkande behandling arbetar vi för att säkerställa att alla barn oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder känner att de är lika värda. Det innefattar både att främja lika rättigheter, förebygga kränkningar och trakasserier och att ha rutiner för hantering av akuta situationer. På våra personalmöten behandlar vi frågor om likabehandling konkretiserande.

Aktivt jämställdhetsarbete handlar om att vi alla är olika, därför stöttar vi barnen utifrån deras egna förutsättningar. Vi använder barnens namn vid tilltal och neutrala samlingsnamn som kompisar eller Upptäckare/Utforskare/Äventyrare för att främja öppenhet i barnens personliga utveckling och identitetsskapande. Vi försöker alltid att utmana rådande normer och göra barnen delaktiga i att skapa nya normer utifrån forskning och det förändrade kulturella och sociala samhället. Alla barn ska behandlas utifrån sina förutsättningar så att

de får lika rättigheter och möjligheter. Syftet är att alla barns röst ska bli hörd och respekteras.

Målet är att alla barn ska känna sig trygga i sig själva och visa kamratskap till varandra på Broby. Barnens enskilda förmågor ska lyftas fram. Barnen ska få kunskap om mänskliga rättigheter och demokrati. Demokratiska förmågor utvecklas genom samtal och relationer i möten med andra i ett tillåtande klimat där ingen kränks.

Pedagogerna är kunniga, engagerade och inkluderande. I naturpedagogiken vill vi hitta kopplingar och samband med människors välmående och rättigheter för att barnen ska kunna förstå och överföra kunskapen på sig själva och sina kamrater.

TRE SKA BLI NOLL

På Broby arbetar vi kontinuerligt med att skydda barnen från sexuella övergrepp genom aktivt integritetsarbete. Vi ska lära barnen skillnad på beröring och gränslösa beteenden. Det gör vi genom att pedagogerna har ett respektfullt förhållningssätt gentemot barnens egna gränser samt arbetar för att stärka barnens egenvärde. Vi ger barnen verktyget STOPP min kropp för att tydliggöra för barnen att ens kropp är deras egen. Genom ord och handling förser vi barnen med vetskap om alla individers privata områden. Alla pedagoger har skrivit på den integritetspolicy som utformats av Tre ska bli noll och vi lovar barnen att de sju grundpelarna i arbetet mot att "säkra varje unge" alltid finns levande i vår verksamhet. Mer info på www.treskablinoll.nu/förskolebrevet

Barnkonventionen

Barnkonventionen är ett rättsligt bindande internationellt avtal som slår fast att barn är individer med egna rättigheter. Den är också en del av svensk lagstiftning sedan 1 januari 2020. Barnkonventionen innehåller 54 artiklar som alla är lika viktiga och utgör en helhet. Fyra grundläggande principer ska alltid beaktas när det handlar om frågor som rör barn: §2; Alla barn har samma rättigheter och lika värde. §3; Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn. §6; Alla barn har rätt till liv och utveckling. §12; Alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad.

Under läsåret arbetar vi med vänskapsböcker som baseras på Barnkonventionens 54 artiklar. Vi arbetar och utbildar barnen i deras rättigheter. Materialet och gruppuppgifterna anpassas efter de olika åldersgrupperna. Målet är att det vid läsårsslutet finns en åldersrelaterad grunduppfattning om barnkonventionen och att när Äventyrarna slutar på förskolan har de kunskap med sig om att barnkonventionen finns och att alla barn har rätt att veta att de har egna rättigheter.

Grön Flagg

Grön Flagg är ett pedagogiskt verktyg och en miljöcertifiering utvecklat av föreningen Håll Sverige Rent. Att arbeta med Grön Flagg är en grundpelare för hela Friluftsförskolors arbete med utveckling inom ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet. Det innebär att vi källsorterar och komposterar året runt, vi pratar med barnen om hållbar utveckling och vilka rättigheter och skyldigheter vi har i samhället och naturen. Syftet med Grön Flaggarbetet är att alla förstår och arbetar ansvarsfullt för hållbarhet.

Målet är att Grön Flagg ska finnas med dagligen i arbetet med barnen och genomsyra hela verksamheten. Barnen görs delaktiga på Grön Flagg samlingar och med ett kontinuerligt Grön Flagg arbete i varje barngrupp.

2024/2025 arbetar barn och pedagoger på Broby med temat Hav och Vatten.

Rubrikerna som vi valt denna gång är "Matte genom vatten", "Dripp dropp vårt vattenkretslopp" och "Ut på tur med vattendjur". Barnen kommer få undervisning i vattnets kretslopp både i naturen och genom reningsverk. Genom att experimentera tillsammans med barnen är målet att de ska få förståelse för vattnets olika former och var det hittas i naturen och vid vilka årstider. Undervisningen ska också utbilda barnen om vattnets värde och att det är den viktigaste naturresursen som vi människor påverkar genom vår livsstil.

Med Veda & Barke i naturen

Till vår hjälp i vårt arbete har vi våra två kompisar, Veda & Barke. De är med i vår verksamhet, de dagliga rutinerna och aktiviteterna på Broby.

Vi tränar barnen på att känna igen vägen till våra skogsplatser och att stanna vid olika uppsamlingsplatser och kontrollera att alla är med och att själv välja tempo när vi går.

Med Veda & Barke på skridskor:

För Äventyrare har vi skridskoskola efter tillgång till is utomhus eller i ishall. Barnen får gärna ha egna skridskor med sig till förskolan för en roligare erfarenhet med storlek som passar barnets fot. Skridskor finns i viss mån att låna. Hjälpm är obligatorisk. Om vädret tillåter och vi har tillgång till egenspolad is på gården uppmuntrar vi alla åldersgrupper att prova på att åka skridskor.

Med Veda & Barke på längdskidor:

Barnen på förskolan uppmuntras till längdskidåkning så fort det finns snö. Om barnen har egna skidor får de gärna ha sina skidor på förskolan. Hjälpm är obligatorisk vid skidåkning.

Med Veda & Barke vid vattnet:

Äventyrare, Utforskare och Uppäckare undersöker vatten i sina respektive grupper.

Veckoplanering

På hösten möts vi allt oftare av kalla morgnar och fortfarande varma dagar. När vintern kommer växlar aktiviteterna fort beroende på väderlek. Mer och varmare kläder behövs läggas på hyllorna för torra ombyten och isolering mot kylan.

I Förskoleappen dokumenterar vi barnens utveckling och på anslagstavlan kan vårdnadshavare läsa kortfattat om föregående vecka och få en kort presentation inför kommande vecka.

Verksamheten bygger alltid på förutsättningarna *Tryggt, Roligt och Lärorikt* inför alla beslut om aktiviteter som är lämpliga för dagen.

måndag: skogsdag, alla grupper går till skogen.

tisdag: skogsdag, egen matlagning i skogen i perioder

onsdag: stannar vi kvar på gården och har gemensam Veda och Barke temasamling med lekar och sånger. Verksamheten är förlagd till gården. Pedagogerna turas om att planera och reflektera över verksamheten i sina respektive arbetslag.

torsdag: alla grupper går iväg till skogen.

fredag: gårdsdag. Gemensam temasamling med sång- och lek, verksamhet på gården
Sittunderlag, matkåsa, bestick och påfylld vattenflaska ska finnas med i ryggsäcken alla dagar.

Övrig information

Viktiga datum och förskolans traditioner

augusti

15 Läsårets första dag, deltidsbarnen börjar
21 9.00 fotografering
23 Planeringsdag förskolan stängd

september

23 Föräldramöte 17.30-18.30 (Vi planerar att vara utomhus)
30 Sista dagen att anmäla omsorgsbehov till utbildningsdagen 11/10

oktober

11 Utbildningsdag, förskolan stängd, omsorg endast för anmälda barn.
24 FN-dagen uppmärksammar vi på förskolan
V 44 höstlov 28/10-1/11 Deltidsbarnen lediga
31 Maskerad, välkommen att komma utklädd

november

11 Hållbarhetsdagen / Grön Flagg dagen!
20 Barnkonventionens dag firar vi på förskolan

december

2 Uppstart på Skridskoskolan (om vädret tillåter och vi har tillgång till is)
13 Lucia på förskolan
19 terminens sista dag, deltidsbarnen lediga 20 december till och med 7 januari
24 Julafton förskolan stängd
25 Juldagen förskolan stängd
26 Annandag jul förskolan stängd
31 Nyårsafton förskolan stängd

januari

1 Nyårsdagen förskolan stängd
6 Trettondedag Jul förskolan stängd
7 Inskolningar
8 Terminens första dag, deltidsbarnen välkomna tillbaka

Utvecklingssamtal/inskolningssamtal

Utvecklingssamtal påbörjas i september.

Inskolningssamtal för nya barn sker några veckor efter avslutad inskolning. Då får vårdnadshavare tillfälle att samtala om sitt barn och känslan under och efter inskolning.

Födelsedagar

När barnen på Broby fyller år sätter vi upp flaggan och skriver på anslagstavlan ute och vi sjunger födelsedagssången på samlingen. Inbjudan till kalas lämnas direkt hem till respektive barn.

Samverkansgrupp

Det är fritt för alla att anmäla intresse att verka som samverkansförälder.

Samverkansgruppen träffas 1 ggr/termin. På mötena deltar samverkansföräldrar, ansvarspedagoger samt rektor. Alla vårdnadshavare har möjlighet att kontakta Samverkansföräldrarna med frågor och funderingar som sedan kan diskuteras på mötet.

Barnens ryggsäckar

Vi vill gärna att alla barn på Broby har med sig sin ryggsäck alla dagar till förskolan, innehållande sittunderlag, fylld vattenflaska, matlåda med bestick och extra kläder. Ombytet kan med fördel packas i botten på ryggsäcken som en hårt rullad korv i en plastpåse.

Kom ihåg att märka alla barnens saker!

Tänk också på att ryggsäcken är lagom stor och att den helst har ett bröstband, då sitter den bättre. Ha gärna en plastpåse i väskan att lägga den använda matlådan i för att slippa kladd.

Vi pedagoger på Broby ser fram emot en trygg, rolig och lärorik höst tillsammans med alla er barn och föräldrar!

Kläd- och utrustningstips

För att vi ska kunna vara ute så mycket som möjligt, krävs en bra och genomtänkt utrustning för våra utomhusaktiviteter.

När det är kallt:

Underställ närmast kroppen, av funktionsmaterial eller ull är att föredra.

Finns att köpa i sportaffärer. Lite dyrare alternativ är "ullfrotté".

Nästa lager kan med fördel vara ett fleeceunderställ. Vi ser gärna att underställen är i två delar då det är lättare att ta av/på om barnen blir blöta eller varma.

Sist en overall i slitstarkt vattenavvisande material, i rätt storlek och utan huva. Extra viktigt är att ni som har overaller som ej får vara i torkskåp ser till att det finns ett extra ombyte på förskolan. Alla bör tänka på att ha ett extra ombyte.

Overallen ska ha hållor/ gummiband längst ner.

Även strumpor av ull eller annat funktionsmaterial är att föredra, eftersom bomull leder kyla och väta. Alltså EJ bomull närmast foten utan en ullstrumpa, som sedan kan förstärkas med en raggsocka. Varma kängor med högt skaft på fötterna.

Ett par tunna vantar innanför täckvantarna. Galonvantar, tunna, ska alltid finnas på förskolan, gärna med foder eller med en tunn vante inuti.

Tänk på att jeans är väldigt osmidigt och kallt att ha under overallen. Mjuka kläder är bäst. Strumpbyxor är opraktiskt, blir foten blöt måste vi byta allting.

När det är slaskigt/ regnigt:

Regnkläder som EJ är för små (skall rymma en overall under) och som har hela hängslen och gummiband under foten.

Vi rekommenderar att barnen inte har huva på regnjackan. Det är svårt att se/ höra för barnen och det kan finnas stryprisk om huvan fastnar i något. Välj gärna en sydväst istället.

Är det slaskigt är det ju oftast lite varmare ute och istället för en tjock overall kan barnet ha underställ, fleece och en tunnare overall/ vindbyxa. Tänk lager på lager! Fodrad galon är bra när det är milda vintrar, då slipper de ha så många lager på sig när det är slaskigt.

Gummistövlar, höga, med kraftigt mönster undertill och med plats för både sula och socka.

När det är sommar:

Vid soligt väder rekommenderas att barnen har heltäckande och luftiga kläder samt keps eller solhatt.

Varje förälder avgör om solskyddsmedel skall användas till sitt/ sina barn och ombesörjer själva detta. Mer information om solskydd finns på vår hemsida. När vi går till skogen eller annan plats i naturen bör barnen alltid ha byxor med långa ben, och stövlar eller heltäckande skor (ej sandaler eller Foppatofflor).

Alla barn är olika, en del är varma av sig medan en del lätt fryser, vi får pröva oss fram lite.

I vindsyddet till vilan behöver barnen byxa och tröja i fleece, raggsockor, tunn mössa och vantar vintertid.

Ryggsäcks-tips

Bra att tänka på inför våra utflykter då barnen har med sig ryggsäck hemifrån:

En rymlig ryggsäck (inte för liten och inte för stor), som rymmer en liten vattenflaska påfylld hemifrån och en matlåda med bestick.

Annat som vi önskar i ryggsäcken är ett sittunderlag och ett ombyte kläder i en plastpåse. t ex underkläder, strumpor, mjukisbyxor/ tights. Sedan styr naturligtvis årstiden (vantar, t-shirt o.dyl.). Märk alla tillhörigheter tydligt!

På ryggsäcken är det viktigt att det finns ett bröstspänne framtill. Finns det inget kan man med fördel ta en "vanthållare" med clips i varsin ände.

Ryggsäcken bör vara av vattenavstötande material och med en dragkedja som går hela vägen uppifrån och ner, så att barnet ser allt innehåll när ryggsäcken är öppen. Sätt gärna en nyckelring eller dylikt på dragkedjan så blir det lättare för barnet att öppna ryggsäcken själv.

Hjälm

Utdrag från NTF Konsument ang. lekhjälm;

Skillnad mellan småbarnshjälm och lekhjälm.

Småbarnshjälmen är i första hand avsedd för cykelåkning eller när man skjutsar barnet på cykel, men även för andra aktiviteter då barnen leker. Hjälmen är uppbyggd av frigolit och fördelar därför de krafter som kan uppstå om barnet slår i huvudet över ett större område. Samtidigt är frigoliten en förbrukningsvara. Har den varit utsatt för en kraftig smäll så ska hjälmen kasseras.

De lekhjälmarna som Jofa har är avsedda för idrottsaktiviteter för små barn och uppbyggda på ett helt annat sätt. De ska tåla upprepade slag och stötar men är inte lämpliga vid cykelåkning.

Småbarnshjälmarna kan mycket väl användas till små barn när de åker pulka eller skridskor under förutsättning att de inte kommer upp i så höga hastigheter.

Friluftsförskolor rekommenderar Jofas Lekhjälm med grönt säkerhetsspänne.

Hjälmen skall vara CE-märkt EN1080.

Vi önskar att barnen har sin egen hjälm med sig hemifrån. Men om inte detta är möjligt har vi ett begränsat antal hjälmar för utlåning.

Flytvästar

Vid alla aktiviteter vid vattnet eller på isen ska barnen ha godkända flytvästar i rätt storlek. Vi önskar att barnen har sin egen flytväst hemifrån men om det inte finns möjlighet till detta har vi ett begränsat antal flytvästar för utlåning.

Skidor och skridskor

För de barn som deltar i dessa aktiviteter är det viktigt med väl fungerande utrustning i rätt storlek. Skidbindningen måste passa med barnets känga eller stövel och vara inställd av er föräldrar. Se särskild utrustningsinformation om skidor på nästa sida.

Vi önskar att barnen har sin egen utrustning hemifrån men om det inte finns möjlighet till detta finns det möjlighet att låna skidor eller skridskor men dock ett begränsat antal.

Se gärna över ert barns kläder och utrustning lite då och då. MÄRK kläder och utrustning för att undvika onödiga förväxlingar, det underlättar för oss alla. Fråga gärna oss pedagoger vad som verkar fungera för just ert barn i klädväg och utrustning.

Vi hjälper gärna till!

Utrustningsinformation för Veda & Barke på skidor.

Det här är viktigt att tänka på när det gäller utrustning för barn.

Vi har alltid hjälm när vi åker skidor. **Friluftsförskolor rekommenderar Jofas Lekhjälm med grönt säkerhetsspänne. Hjälmen skall vara CE-märkt EN1080.**

Det finns ett begränsat antal av hjälmar för utlåning om möjligheten att ta med egen hjälm inte finns.

Skidor och pjäxor skall passa ihop. Om man väljer att åka i stövlar eller kängor så är det viktigt att foten och vristen på skon är stabil samt att det finns en kant runt sulan så att skidbindningen sitter kvar. Prova att åka hemma så att ni ser att skor och skidor fungerar. Barnskidor skall vara så pass mjuka att barnet med sin vikt orkar trampa ner spännet för att få en glidyta eller fäste. Detta gör att skidåkningen blir så mycket lättare för barnet.

Till barn som är kortare än 125 cm skall skidorna vara -10 - +10 cm i förhållande till barnets längd.

För barn som är längre än 125 cm och upp till 150 cm lägger man till 10 – 20 cm i förhållande till längden.

Stavarna bör vara 30 cm kortare än barnet. **Observera att nya stavar är mycket vassa, köp om möjligt med trubbig spets eller ”fila” ner den så att den inte är vass, detta för att undvika olyckor.** Till att börja med kommer vi inte att använda stavar att åka med utan mer till att bygga banor och använda dem som hjälpmedel. Det är bättre att träna sin balans utan stavar och det är svårt att hålla reda på flera moment samtidigt.

Skidor och stavar bör vara väl märkta och hopsatta med remmar så att barnen lätt själva kan bära dem fram och tillbaka till skidskolan.

Har du frågor om utrustning? Prata med din ansvariga skidpedagog.

Att ta med skidor till sitt barn är självklart en frivillig aktivitet. Ditt barn kommer också erbjudas andra vinteraktiviteter. Om det inte finns möjlighet att ta med skidor hemifrån har vi ett begränsat antal att låna ut om man önskar.

Vi ser fram emot många härliga upplevelser tillsammans med barnen i Naturen!

GRÖN TRÅD

Friluftets Förskolors ledord TRYGGT, ROLIGT och LÄRORIKT är alltid avgörande vid pedagogernas bedömning av säkerhet, väder och vind.

	Upptäckare	Utforskare	Äventyrare	Kommentar
tar emot barnen ute senast 9.00	alltid	alltid	alltid	
morgonsamling på gården	alla dagar	alla dagar	alla dagar	aktivitet avgör omfattningen
utflykt till skogen	1 g/v. året om	1 g/v. året om	1 g/v. året om	anpassat pass för respektive grupp
utflykt till annan plats i naturen	2 ggr/v.	2 ggr/v.	2 ggr/v.	alla barn lämnar gården 3 ggr/v.
utflykt till bäck, sjö, kärr etc.		enl. öva-, pröva-, läraplan	enl. öva-, pröva-, läraplan	året om
äta lunch i skogen	1 g/v. vårtermin ht. vid 2 tillfål. *	2 g/v.	2 g/v.	* de gamla barnen äter vidare
laga lunch på utflyktsplatsen		1 g/v.	1 g/v.	
lunch på gården el. närmiljön	alltid	alltid	alltid	
vila och sago- stund på utfl.pl.	efter lunch	efter lunch	efter lunch	i skogen/ utflyktsplatsen
sova / vila på gården	alltid	alltid	alltid	där möjlighet finns
mellanmål på utfl.pl.	valfritt	valfritt	valfritt	
mellanmål på gården el. närmil	alltid	alltid	alltid	
Veda & Barke på skridskor (skola)		enl. öva-, pröva-, läraplan	enl. öva-, pröva-, läraplan	
Veda & Barke på skidor (skola)		enl. öva-, pröva-, läraplan	enl. öva-, pröva-, läraplan	
Hitta Vilse			året om	

"Barnen ska få förutsättningar att utveckla en allsidig rörelseförmåga genom att ges möjlighet att delta i fysiska aktiviteter och vistas i olika naturmiljöer. Utbildningen ska ge barnen möjlighet att uppleva rörelseglädje och därigenom utveckla sitt intresse för att vara fysisk aktiva. När fysisk aktivitet, näringsrika måltider och hälsosam livsstil är en naturlig del av barnens dag kan utbildningen bidra till att barnen förstår hur detta kan påverka hälsa och välbefinnande" Lpfö 18